

جزوات آموزشی
صنایع ایمن فراز ارک

عنوان محتوا:
معاینات طب کار

کد محتوا:

ARK-FO-159-065

تهیه و تدوین: گروه تولید محتوای صنایع ایمن فراز ارک

معاینات طب کار

پیش از شروع کار در هر سازمانی لازم است که یک فرایند مشخص طی بشود، یکی از مراحل مهم معاینات طب کار می باشد و به همین دلیل تمامی افراد کم و بیش با معاینات طب کار آشنایی دارند. البته این معاینات محدود به زمان استخدام نمی شوند بلکه جهت حفظ سلامتی افراد شاغل و سیانت از نیروی کار لازم است به صورت سالانه این معاینات تکرار بشوند تا بتوان قبل از ایجاد بیماری آن را تشخیص داد. اگر می خواهید با معاینات طب کار آشنا شوید در این مطلب همراه ما باشید.

طب کار چیست؟

شاخه ای تخصصی از علم پزشکی است که به ادغام و بررسی روابط بین سلامت کارگر، توانایی انجام کارها، محیط شغلی افراد می پردازد. که شامل فعالیت هایی از جمله ارزیابی، درمان، کنترل و پیگیری درمان و پیشگیری از بیماری ها و صدمات مرتبط با کار می باشد.

انواع معاینات طب کار

معاینات بدو استخدام: طبق ماده ۹۰ تامین اجتماعی انجام این آزمایشات جهت بررسی سلامت جسمی، روحی، اجتماعی و متناسب سازی شغل انتخابی فرد با وی، قبل از استخدام انجام می شود

معاینات ادواری: هدف از انجام این معاینات ارزیابی مجدد سلامت شاغلین و تشخیص به موقع علایم بیماری های شغلی است. که طبق ماده ۹۲ قانون کار باید حداقل سالی یک بار برای هر شاغل انجام شود.

معاینات بازگشت به کار: انجام این معاینات برای هر کارگری که بیش از ۳-۵ روز از محیط کاری خود دور بوده است الزامی است.

معاینات تطابق با کار: در زمانی انجام می شود که یک کارفرما بخواهد مطمئن شود که یک شاغل میتواند با خیال راحت یک کار یا کار خاص را انجام دهد.

معاینات بازنشستگی یا معاینات خروج از کار: این معاینات جهت تعیین وضعیت کلی سلامت شاغلی فرد هنگام بازنشستگی یا خروج از کار انجام می شود این موضوع در خصوص برخی عوامل زیان آور محیط کار که دارای عوارض طولانی مدت هستند (مانند آژست، سیلیس، پرتو های یونیزان و ...) از اهمیت ویژه ای برخوردار است.

آزمایشات و معاینات طب کار یکی از موارد پر اهمیتی است که به صورت بدوی، هنگام استخدام فرد یا به صورت دوره ای برای بررسی سلامت یا میزان آسیب های احتمالی ناشی از کار در فرد استخدام شده انجام می شود.

آزمایشات طب کار از لحاظ قانونی یک آزمایش الزامی می باشد، که بسته به شرایط و مخاطرات موجود در محیط شغلی که فرد را تهدید می کند، به صورت معاینات دوره ای و در فاصله های زمانی معین انجام می شود.

در ادامه مقاله به بررسی آزمایشات انجام شده در مراکز طب کار میپردازیم:

• معاینات و ارزیابی اولیه ی اندام ها

در مرحله اول ارزیابی اولیه فرد مراجعه کننده توسط پزشک طب کار انجام می گیرد و فرد توسط پزشک معاینه شده و سوابق پزشکی خانوادگی وی مورد بررسی قرار می گیرد.

• تست اپتومتری (بینایی سنجی)

تحقیقات انجام شده نشان می دهد که تقریباً یک سوم کارگران استاندارد های لازم مربوط به شغل خود را ندارند و بدیهی است که این افراد بیشتر از سایرین دچار حوادث جدی در محیط کار می شوند.

ارزیابی بدو استخدام ودوره ای افراد از نظر کیفیت بینایی باعث می شود افرادی که نقص بینایی دارند در مشاغلی قرار بگیرند که متناسب با توانایی ایشان است همچنین بهبود وضعیت بینایی باعث بهبود کارایی و تولید کاهش حوادث و از نظر اقتصادی منجر به کاهش هزینه ها می شود. اما هدف اصلی معاینات بینایی بررسی، کنترل و درمان مشکلات بینایی فرد است. از انجایی که بسیاری از بیماری ها قابل درمان هستند پس تشخیص به موقع بیماری اهمیت بسیاری دارد. برخی از آزمایشات اپتومتری مراکز طب کار عبارت اند از: میدان دید، تیزبینی، دید عمیق، دید رنگ و

• بررسی ادیومتری (شنوایی سنجی)

یکی از مرسوم ترین آزمایشات بدوی یا ادواری در مراکز طب کار ادیومتری است که جهت تشخیص اختلالات شنیداری انجام می شود. گروه هدف این آزمایش معمولاً افرادی هستند که در محیط شغلی خود در معرض صدای بلند قرار دارند و جهت تشخیص زود هنگام و پیشگیری از آسیب شنوایی، این آزمایشات صورت می گیرد. این تست معمولاً در اتاقک های آکوستیک یا عایق صدا انجام می شود.

• فشارخون

اکثر افراد مبتلا به فشار خون از بیماری خود آگاه نیستند. پس اندازه گیری منظم فشارخون ضروری است. از علائم فشارخون بالا میتوان به حالت تهوع، استفراغ، درد قفسه سینه، اضطراب و نارسایی کلیه اشاره کرد. اندازه گیری فشارخون طبق ماده ۹۲ قانون کار یکی از چکاپ های دوره ای بوده و انجام آن ضروری است. که باید به صورت دوره ای و منظم اندازه گیری شود. این آزمایش بیشتر به منظور سنجش مجدد کارکنان انجام می شود.

• اسپیرومتری (سلامت تنفس)

یکی از معاینات اولیه استخدام در مراکز طب کار اسپیرومتری است. این آزمایش به منظور بررسی مشکلات تنفسی و تعیین حجم ریه انجام میشود که در حقیقت توان تنفسی افراد را نشان می دهد و همچنین به تشخیص بیماری های تنفسی همچون آسم کمک می کند. انجام این آزمایش برای مشاغلی که با مواد شیمیایی کار می کنند ضروری است.

- **آزمایش ادرار و خون**

از جمله مواردی که در معاینات طب کار انجام میشود آزمایشات خون و ادرار است. در آزمایشات ادرار معمولاً تست اعتیاد گرفته می شود. همچنین از این آزمایش جهت تشخیص بیماری های کلیوی و دیابت هم به کار برده می شود. آزمایش خون، در بدو استخدام و همچنین در چکاپ های دوره ای، صورت می گیرد. با انجام آزمایش خون میتوان چربی خون، کلسترل و موارد دیگر را تشخیص داد.

- **بررسی سلامت روانی**

سلامت روان از جهت تعامل با دیگران در محیط کار و تاثیر بر روی سلامت جسم یکی از موضوعات حائز اهمیت است چرا که در صورت بی توجهی به این موضوع سازمان و ارگان ها نیروی انسانی فعال و پرتلاش خود را از دست خواهند داد و یا میزان رضایت و کیفیت عملکرد آنان کاهش خواهد یافت.